

Nr 229.

Godkänd av första kammaren den 28 maj 1927.

Godkänd av andra kammaren den 28 maj 1927.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående reglering av utgifterna för kapitalökning för budgetåret 1927—1928 i vad angår jordbruksärendena.

(Jordbruksutskottets utlåtande nr 32 och 52.)

Till Konungen.

Statens affärsverksamhet.

1:o). **Utökande av maskinutrustningen vid statens reproduktionsanstalt.**
I punkt 1 av den till innevarande riksdag avlätna statsverkspropositionen, avdelning: utgifter för kapitalökning i vad angår jordbruksdepartementet, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till utökande av maskinutrustningen vid statens reproduktionsanstalt anvisa för budgetåret 1927—1928 ett reservationsanslag av 48,500 kronor.

Kungl. Maj:ts förevarande framställning innefattar förslag om att maskinutrustningen vid statens reproduktionsanstalt skulle kompletteras med dels en offsetpress och vissa hjälpapparater för pressens användning för en sammanlagd kostnad av 29,000 kronor, dels ock följande för den litografiska avdelningen avsedda maskiner, nämligen 1 övertryckspress, till ett pris av 7,500 kronor, 1 litografisk snällpress till ett pris av 10,000 kronor, samt 1 Levys 4-kantraster till ett pris av 2,000 kronor.

Departementschefen har till statsrådsprotokollet i ärendet gjort följande uttalande:

»Även jag är av den uppfattningen, att reproduktionsanstaltens verksamhet bör hållas inom den ram, som hittills varit för densamma avsedd. Härvid framstår emellertid såsom av vikt att, i överensstämmelse med vad lantmäteristyrelsen framhållit, anstalten icke alltför snävt kringskäres i sina möjligheter att anskaffa den moderna utrustning, som är en nödvändig förutsättning för att rörelsen skall kunna drivas rationellt och konkurrenskraftigt. Anstaltens ekonomiska ställning blir ävenledes härav i hög grad beroende.

Med hänsyn härtill anser jag mig böra tillstyrka, att medel ställas till förfogande såväl för inköp av ifrågavarande offsetpress som för övrigt av lantmäteristyrelsen föreslagen komplettering av utrustningen vid den litografiska avdelningen. Det för ändamålet erforderliga beloppet av 48,500 kronor torde böra anvisas som reservationsanslag under utgifter för kapitalökning».

I likhet med departementschefen anser riksdagen, att reproduktionsanstaltens verksamhet bör hållas inom den ram, som hittills avsetts för densamma. Av utredningen i ärendet synes framgå, att reproduktionsanstalten även med beaktande av denna synpunkt är i behov av viss ökad maskinell utrustning för att kunna med framgång upprätthålla konkurrensen i den öppna marknaden och för att kunna på ett nöjaktigt sätt tillgodose de krav, som särskilt från statens verk ställas på densamma. Beträffande särskilt den till inköp ifrågasatta offsetpressen kan visserligen någon tvekan råda om lämpligheten att i de nuvarande provisoriska lokalerna uppsätta en sådan maskin med hänsyn till med dess inmontering förenade kostnader. Emellertid anser riksdagen den omständigheten att anstaltens hyreskontrakt om de nuvarande lokalerna utgår den 1 juli 1929 i detta avseende i och för sig icke böra tillmätas avgörande betydelse, då anstalten under hela sin tillvaro varit inrymd i provisoriska lokaler och någon visshet icke förefinnes, när flyttning till mera permanenta lokaler kan komma att ske. Riksdagen kan därför icke finna tillräcklig anledning att avvisa ett krav, om vars berättigande riksdagen för övrigt är övertygad. Riksdagen anser sig därför böra anvisa medel för inköp av de föreslagna maskinerna med undantag av övertryckspressen, med vars anskaffande i varje fall torde böra anstå tillsvidare. Det erforderliga beloppet skulle i följd härav begränsa sig till 41,000 kronor.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning till utökande av maskinutrustningen vid statens reproduktionsanstalt anvisat för budgetåret 1927—1928 ett reservationsanslag av 41,000 kronor.

Beträffande sättet för medlens anskaffande anmäler riksdagen i annat sammanhang sitt beslut.

Statens utlåningsfonder.

2:o) **Statens avdikningslånefond.** Under punkt 2 av förberörda avdelning av statsverkspropositionen har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

a) medgiva, att Kungl. Maj:t må under budgetåret 1927—1928 från statens avdikningslånefond bevilja lån å tillhoppa högst 3,000,000 kronor;

b) såsom kapitalökning för sagda fond för budgetåret 1927—1928 anvisa ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

Riksdagen, som icke funnit skäl till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har

a) medgivit, att Kungl. Maj:t må under budgetåret 1927—1928 från statens avdikningslånefond bevilja lån å tillhoppa högst 3,000,000 kronor;

b) såsom kapitalökning för sagda fond för budgetåret 1927—1928 anvisat ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

Beträffande sättet för medlens anskaffande anmäler riksdagen i annat sammanhang sitt beslut.

3:o) **Egnahemslånefonden.** Under punkt 3 av förberörda avdelning av statsverkspropositionen har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition i ämnet, som må varda riksdagen förelagd, såsom kapitalökning för egnahemslånefonden beräkna för budgetåret 1927—1928 ett belopp av 6,000,000 kronor.

Härefter har Eders Kungl. Maj:t i en den 18 februari 1927 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition nr 164 under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen att

a) godkänna det såsom bilaga A till nämnda protokoll fogade förslag till ändrad lydelse av §§ 10, 11 och 14 av de utav riksdagen antagna allmänna villkor och bestämmelser för statens egnahemslånerörelse;

b) medgiva, att Kungl. Maj:t må för år 1928 bevilja statslån från egnahemslånefonden intill ett belopp av 18,000,000 kronor, därav 12,500,000 kronor för jordbrukslägenheter och 5,500,000 kronor för bostadslägenheter; samt

c) såsom kapitalökning för sagda fond för budgetåret 1927—1928 anvisa ett reservationsanslag av 6,000,000 kronor.

Under åberopande av jordbruksutskottets av riksdagen godkända utlåtande, nr 52, varav ett exemplar här bifogas, får riksdagen anmäla, att riksdagen

a) godkänt det såsom bilaga A till propositionen fogade förslag till ändrad lydelse av §§ 10, 11 och 14 av de utav riksdagen antagna allmänna villkor och bestämmelser för statens egnahemslånerörelse;

b) medgivit, att Kungl. Maj:t må för 1928 bevilja statslån från egnahemslånefonden intill ett belopp av 18,000,000 kronor, därav 12,500,000 kronor för jordbrukslägenheter och 5,500,000 kronor för bostadslägenheter; samt

c) såsom kapitalökning för sagda fond för budgetåret 1927—1928 anvisat ett reservationsanslag av 6,000,000 kronor.

Beträffande sättet för de till kapitalökning avsedda medlens anskaffande anmäler riksdagen i annat sammanhang sitt beslut.

4:o) **Kraftledningslånefonden.** Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 4 av förberörda avdelning av statsverkspropositionen gjorda framställning har riksdagen

a) medgivit, att lån ur kraftledningslånefonden må under 1927 beviljas till ett belopp av högst 2,500,000 kronor;

b) såsom kapitalökning för samma fond anvisat för budgetåret 1927—1928 ett reservationslag av 1,200,000 kronor.

Beträffande sättet för medlens anskaffande anmäler riksdagen i annat sammanhang sitt beslut.

Låneunderstöd.

5:o) **Låneunderstöd till försöksgårdar i Norrland.** Under punkt 5 av berörda avdelning av statsverkspropositionen har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att under i statsrådsprotokollet angivna villkor såsom låneunderstöd till kemisk-växtbiologiska anstalten i Luleå för täckande av uppkommen brist vid den under anstaltens ledning drivna försöksgården vid Alträsk i Norrbottens län anvisa ett anslag av 14,000 kronor.

Under hänvisning till vad riksdagen under punkt 47 i sin skrivelse nr 9 A anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen under i statsrådsprotokollet angivna villkor såsom låneunderstöd till kemisk-växtbiologiska anstalten i Luleå för täckande av uppkommen brist vid den under anstaltens ledning drivna försöksgården vid Alträsk i Norrbottens län anvisat ett anslag av 14,000 kronor.

Beträffande sättet för medlens anskaffande anmäler riksdagen i annat sammanhang sitt beslut.

Stockholm den 28 maj 1927.

Med undersåtlig vördnad.